

ریختن قبح اجتماعی یا قانونمند کردن ازدواج فرزند خوانده

یکشنبه هفته گذشته نمایندگان مجلس با تصویب ماده 27 از لایحه حمایت از کودکان بی سرپرست و بدسرپرست مصوب کردند که ازدواج سرپرست با فرزندخوانده چه در زمان حضانت و چه بعد از آن ممنوع است مگر آنکه دادگاه انجام این ازدواج را به مصلحت فرزند خوانده بداند.

سلامت نیوز: یکشنبه هفته گذشته نمایندگان مجلس با تصویب ماده 27 از لایحه حمایت از کودکان بی سرپرست و بدسرپرست مصوب کردند که ازدواج سرپرست با فرزندخوانده چه در زمان حضانت و چه بعد از آن ممنوع است مگر آنکه دادگاه انجام این ازدواج را به مصلحت فرزند خوانده بداند.

این ماده از لایحه که با 127 رای موافق به تصویب رسید در کمتر از 24 ساعت نظرات مخالف فعالان حقوق کودک و حقوقدانان را برانگیخت زیرا به زعم آنان حتی وجود این ماده قانونی می تواند زمینه ساز بروز مشکلاتی در آینده باشد چرا که این ماده از لایحه هم ممنوعیت تام برای ازدواج سرپرست و فرزندخوانده قائل نشده و انجام آن را منوط به نظر دادگاه دانسته است. البته يك نکته نباید پنهان بماند و اینکه وقتی ماده قانونی مصوب می شود حتما زمینه یی از گذشته داشته و قانونگذار برای رفع مشکلات آتی نسبت به تقریر قانون اقدام کرده است. اما در حالی که تا امروز خبری از ازدواج سرپرستان با فرزندخواندگان خود شنیده نشده، به نظر می رسد که به گفته فعالان مدنی، این احتمال از موارد نادری باشد که شاید قانونگذار فقط حدی از وقوع آن را در ذهن خود متصور بوده است. به گزارش سلامت نیوز، روزنامه اعتماد در گفت و گو با فعالان مدنی و دانشگاهی و نمایندگان مجلس ضرورت وجود ماده 27 را بررسی کرده است:

اخلاقیات و عرف اجتماعی زیر سوال می رود
شهمیر گلو بیات

وقتی يك خانواده فرزندى را به فرزندخواندگی قبول می کند باید مثل فرزند واقعی به او نگاه کند. اگر چنین نگاهی وجود ندارد نمی تواند فرزندخوانده را به خوبی تربیت کرده و او را به عنوان يك فرد موثر و سازنده وارد جامعه کند. من مخالف ازدواج سرپرست با فرزند خوانده هستم و احساس می کنم که با چنین اتفاقی، ماهیت انسانی فرزندخواندگی تحت الشعاع قرار می گیرد. شاید از نظر شرع این اتفاق مورد ایراد نباشد اما از نظر اخلاقیات و عرف اجتماعی حتما زیر سوال خواهد بود.

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس
چطور ممکن است با فرزند خوانده مان رابطه زنا شویی برقرار کنیم
محمد مهدی زاهدی اصل*

من حتی ورود قانون به این موضوع را جالب نمی بینم زیرا به طور کلی ما در نظام سرپرستی از ایتمام و تمام کودکانی که به هر علت از سرپرستی موثر محروم هستند با چهار روش نگهداری در پرورشگاه، شبه خانواده، خانواده داوطلب یا فرزندخواندگی مواجه هستیم و فرزندخواندگی تعریف حقوقی دارد یعنی کودک تحت فرزندخواندگی به طور حقوقی و قانونی، فرزند پدر و مادر می شود و آنها به نام خود برای او شناسنامه می گیرند. فرزندخواندگی معمولاً در سنین پایین انجام می شود و من موارد بسیاری را مشاهده کردم که فرزند پسر یا دختر حتی تا زمان ازدواج هم نمی دانسته که این پدرخوانده و مادرخوانده، والدین حقیقی او نیستند. حالدر چنین شرایطی چگونه قابل تصور است که این فرزندخوانده در نگاه پدر یا مادرخوانده جلوه زن یا شوهر آینده را داشته باشد؟ حتی طرح موضوع از نظر من سنگین است و از عجایب است که نمایندگان مجلس مشکلات مهم مردم را کنار گذاشته و به این موضوع پرداخته اند. آیا ازدواج فرزندخوانده با سرپرست می تواند مفهوم داشته باشد آن هم وقتی با فاصله سنی 18 و 20 و 25 سال مواجهیم و تمام تحقیقات نشان داده که یکی از مهم ترین علل فروپاشی خانواده ها فاصله سنی زن و مرد است زیرا آنها درك مشترك از یکدیگر ندارند؟ حال در چنین شرایطی قانونی وضع می شود که ازدواج سرپرست با فرزند خوانده را منوط به اجازه دادگاه صالحه می کند. اصلا دادگاه صالحه نباید وارد این موضوع شود که پسر یا دختری که 30 سال به عنوان فرزندخوانده با يك خانواده زندگی کرده و این سرپرست، تا دیروز جای پدر یا مادر او بوده حالا او زندگی مشترك یا رابطه زناشویی داشته باشد. با وضع چنین قانونی، در واقع به این گونه ازدواج ها جنبه رسمیت می دهیم علاوه بر آنکه به علت مرکزیت تمام مسائل با محور مسائل جنسی، قبح پدری و مادری و

روابط عاطفی هم فرو می ریزد.

استاد تمام مددکاری اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی

با کاهش فرزندخواندگی مواجه خواهیم شد

عبدالرضا عزیزی

من مخالف ازدواج سرپرست خانواده با فرزندخوانده هستم. ماده ممنوعیت ازدواج با فرزندخوانده هم در لایحه حمایت از کودکان بی سرپرست و بدسرپرست آمده است. این ماده از لایحه هم تفاوتی با فرزندخواندگی دختر و پسر قائل نشده و سرپرست اعم از مادر یا پدرخوانده مشمول ماده 27 خواهد بود. به هر حال همچنان که سرپرست باید از تمکن مالی برای فرزندخواندگی برخوردار باشد، باید نسبت به اصول اخلاقی هم پایبند باشد. البته با اجرای این ماده از لایحه ما شاهد کاهش فرزندخواندگی خواهیم بود.

رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس

دختر خوانده بی که هووی همسر می شود

عبدالرضا مصری

من موافق تصویب ماده 27 لایحه حمایت از کودکان بی سرپرست و بدسرپرست هستم. ماهیت فرزندخواندگی این است که فردی که يك كودك را به فرزندخواندگی قبول می کند در واقع او را به سمت امید نسبت به يك محیط امن سوق می دهد. والدین هم به اتفاق هم در فرزندخواندگی و پذیرش فرزندخوانده سهیم هستند و دادگاه حضانت يك دختر بچه را به مرد مجرد نمی دهد. حال اگر ازدواج سرپرست با این فرزند خوانده مجاز باشد و دخترخوانده در اصطلاح ما به هووی مادر تبدیل شود دیگر کسی به این دختر نگاه هم نخواهد کرد و آسیب جدی تر این است که فرزندخواندگی هم به ویژه درباره دختران متوقف می شود و خانواده ها به پذیرش فرزندخوانده پسر متمایل خواهند شد. اما حتی در این صورت هم این قبح اجتماعی شکسته می شود زیرا چه تضمینی وجود دارد که پسرخوانده روزی با مادر خوانده خود ازدواج نکند؟ باید بسیار مراقب باشیم که يك کار انسانی در آینده تبدیل به معضل اجتماعی نشود.

وزیر رفاه و تامین اجتماعی دولت نهم

قانونگذار برای احتمالات نادر قانون وضع کرده است

شهلاعزازی*

قانونگذار با وضع ماده 27 به مسائلی فکر کرده که معمولاً برای خانواده اتفاق نمی افتد. به گمان من فرزندخواندگی، زندگی با خانواده مثل يك خانواده واقعی است و باید با فرزندخوانده مثل فرزند واقعی رفتار شود در حالی که مجاز بودن یا منع ازدواج با فرزند خوانده، اساس فرزندخواندگی را هم زیر سوال می برد زیرا حالا این تصور كودك را به فرزندى قبول می کنند که در آینده با او ازدواج کنند و بنابراین به او به چشم فرزند واقعی نگاه نخواهد شد. این چگونه ازدواجی است وقتی ما با فاصله سنی 30 یا 40 سال مواجهیم؟ البته قانون باید بسیاری از احتمالات را هم در نظر بگیرد اما احتمال ازدواج فرزند خوانده با سرپرست از موارد بسیار نادر است و فکر می کنم که وضع قانون حتی برای ممنوعیت این ازدواج می تواند نتیجه معکوس داشته باشد یعنی حالامردان و زنان ما به این فکر باشند که پس ازدواج با فرزندخوانده هم با اجازه دادگاه مجاز خواهد بود. در حالی که به نظر من حتی وضع این قانون علاوه بر آنکه می تواند به ضرر كودك باشد زیرا که پدر و مادر دیگر او را به چشم فرزند نمی بینند و رفتار تربیتی موثری با او نخواهند داشت بلکه زنان با قایل شدن محدودیت برای فرزندخوانده پسر، می خواهند او را به عنوان شوهر آینده و مردان هم با قایل شدن محدودیت برای فرزندخوانده دختر او را به عنوان همسر آینده خود پرورش دهند.